

- 7) Jeżeli ciężar dowodu jasnego i zrozumiałego charakteru klauzuli spoczywa na przedsiębiorcy, to czy dyrektywa 93/13 stoi na przeszkodzie orzecznictwu krajowemu, które uznaje, w świetle dokumentów dotyczących technik sprzedaży, że to do kredytobiorców należy wykazanie, z jednej strony, że byli odbiorcami informacji zawartych w tych dokumentach, a z drugiej strony, że to bank przekazał im dokumenty, czy też przeciwnie, wymaga, aby uwarunkowania te stanowiły domniemanie, że informacje zawarte w tych dokumentach zostały przekazane, również ustnie, kredytobiorcom, a obalenie tego zwykłego domniemania należy do przedsiębiorcy, który jest odpowiedzialny za te informacje przekazane przez wybranych przez niego pośredników?
- 8) Czy istnienie wyraźnej nierównowagi można uznać w umowie takiej jak ta będąca przedmiotem postępowania głównego, w którym obie strony są narażone na ryzyko walutowe, jeżeli, z jednej strony, przedsiębiorca dysponuje większymi środkami niż konsument dla celów przewidzenia ryzyka walutowego i, z drugiej strony, ryzyko jakie ponosi przedsiębiorca jest ograniczone, podczas gdy ryzyko jakie ponosi konsument, takie nie jest?

(¹) Dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.U. 1993, L 95, s. 29).

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez tribunal de grande instance de Paris (Francja) w dniu 22 października 2019 r. – BW, CX/BNP Paribas Personal Finance SA, Procureur de la République

(Sprawa C-780/19)

(2020/C 19/28)

Język postępowania: francuski

Sąd odsyłający

Tribunal de grande instance de Paris

Strony w postępowaniu głównym

Strona skarżąca: BW, CX

Strona przeciwna: BNP Paribas Personal Finance SA, Procureur de la République

Pytania prejudycjalne

- 1) Czy wykładnia dyrektywy nr 93/13 (¹) w świetle zasady skuteczności stoi na przeszkodzie stosowaniu przepisów o przedawnieniu w sprawie takiej jak w postępowaniu głównym, w następujących przypadkach: (a) w celu stwierdzenia nieuczciwego charakteru warunku, (b) w celu ewentualnego zwrotu, (c) gdy konsument jest wnioskodawcą oraz (d) gdy konsument jest pozwanym, wliczając w to powództwo wzajemne?
- 2) Czy w przypadku udzielenia negatywnej odpowiedzi w całości lub w części na pytanie pierwsze, dyrektywa nr 93/13 interpretowana w świetle zasady skuteczności stoi na przeszkodzie stosowaniu orzecznictwa krajowego, w którym ustalona jest data rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia w dniu przyjęcia oferty kredytu, a nie w dniu wystąpienia poważnych trudności finansowych w sprawie takiej jak w postępowaniu głównym?
- 3) Czy warunki takie jak będące przedmiotem sporu w postępowaniu głównym przewidujące, w szczególności, że frank szwajcarski jest walutą rozliczeniową, a euro walutą płatniczą ze skutkiem przeniesienia ryzyka walutowego na kredytobiorcę, wchodzą w zakres głównego przedmiotu umowy w rozumieniu art. 4 [ust. 2] dyrektywy 93/13 w przypadku niewniesienia odwołania od wysokości kosztów wymiany i w obecności warunków uwzględniających, w określonych terminach, możliwość skorzystania przez kredytobiorcę z opcji zamiany waluty na euro zgodnie z wcześniej ustalonym wzorem?

- 4) Czy dyrektywa nr 93/13 interpretowana w świetle zasady skuteczności prawa wspólnotowego stoi na przeszkodzie orzecznictwu krajowemu, w którym uznaje się, że warunek lub zbiór warunków, takich jak te będące przedmiotem postępowania głównego są „jasne i zrozumiałe” w rozumieniu dyrektywy z tego względu, że:
- wstępna oferta kredytu zawiera szczegółowe informacje na temat transakcji walutowych przeprowadzonych w trakcie trwania kredytu i określa, że kurs wymiany euro w stosunku do franków szwajcarskich będzie kursem mającym zastosowanie na dwa dni robocze przed datą wystąpienia zdarzenia warunkującego transakcję i publikowanym na stronie internetowej Europejskiego Banku Centralnego;
 - zgodnie z ofertą kredytobiorca akceptuje transakcje wymiany z franków szwajcarskich na euro i z euro na franki szwajcarskie niezbędne do realizacji i zwrotu kredytu oraz że kredytodawca przeliczy saldo miesięcznych płatności w euro na franki szwajcarskie po pokryciu dodatkowych kosztów kredytu;
 - w ofercie wskazano, że jeżeli w wyniku transakcji wymiany walutowej kwota jest niższa niż należna na termin wykupu franka szwajcarskiego, spłata kapitału będzie wolniejsza, a niespłacona część kapitału w terminie wykupu została by ujęta w saldzie debetowym rachunku we frankach szwajcarskich oraz że określono, iż spłata kapitału kredytu będzie się zmieniać zgodnie ze zmianami kursu wymiany mającego zastosowanie do miesięcznych spłat; może ona zarówno wzrastać jak i maleć, przy czym zmiana ta może spowodować wydłużenie lub skrócenie okresu spłaty kredytu oraz, jeżeli ma to zastosowanie, zmianę całkowitej kwoty do spłaty;
 - w artykułach „rachunek wewnętrzny w euro” i „rachunek wewnętrzny we frankach szwajcarskich” wyszczególniono transakcje przeprowadzone w każdym terminie płatności należnej z tytułu uznania i obciążenia każdego rachunku, a umowa określa w przejrzysty sposób konkretne zasady funkcjonowania mechanizmu przeliczania walut obcych; oraz mając na uwadze, że w ofercie nie ma wyraźnej wzmianki, w szczególności o „ryzyku kursowym”, które spada na kredytobiorcę z uwagi na brak wpływów w walucie rozliczeniowej, ani też żadnej wyraźnej wzmianki o „ryzyku stopy procentowej”?
- 5) W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie czwarte, czy dyrektywa nr 93/13 interpretowana w świetle zasady skuteczności prawa wspólnotowego stoi na przeszkodzie orzecznictwu krajowemu, w którym uznaje się, że warunek lub zbiór warunków, takich jak będące przedmiotem postępowania głównego są „jasne i zrozumiałe” w rozumieniu dyrektywy, gdy uwarunkowania wskazane w czwartym pytaniu są uzupełnione jedynie o symulację spadku waluty płatności o 5,33% w stosunku do waluty rozliczeniowej w pierwotnej 25-letniej umowie, bez dalszych określeń takich jak „ryzyko” czy „trudność”?
- 6) Czy ciężar dowodu „jasnego i zrozumiałego” charakteru warunku w rozumieniu dyrektywy 93/13, w tym okoliczności związanych z zawarciem umowy, spoczywa na przedsiębiorcy czy konsumentce?
- 7) Jeżeli ciężar dowodu jasnego i zrozumiałego charakteru klauzuli spoczywa na przedsiębiorcy, to czy dyrektywa 93/13 stoi na przeszkodzie orzecznictwu krajowemu, które uznaje, w świetle dokumentów dotyczących technik sprzedaży, że to do kredytobiorców należy wykazanie, z jednej strony, że byli odbiorcami informacji zawartych w tych dokumentach, a z drugiej strony, że to bank przekazał im dokumenty, czy też przeciwnie, wymaga, aby uwarunkowania te stanowiły domniemanie, że informacje zawarte w tych dokumentach zostały przekazane, również ustnie, kredytobiorcom, a obalenie tego zwykłego domniemania należy do przedsiębiorcy, który jest odpowiedzialny za te informacje przekazane przez wybranych przez niego pośredników?
- 8) Czy istnienie wyraźnej nierównowagi można uznać w umowie takiej jak ta będąca przedmiotem postępowania głównego, w którym obie strony są narażone na ryzyko walutowe, jeżeli, z jednej strony, przedsiębiorca dysponuje większymi środkami niż konsument dla celów przewidzenia ryzyka walutowego i, z drugiej strony, ryzyko jakie ponosi przedsiębiorca jest ograniczone, podczas gdy ryzyko jakie ponosi konsument, takie nie jest?

(1) Dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.U. 1993, L 95, s. 29).